

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 8. Cum foventibus inimicitias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

viam cum Deo reductus, necdum tamen respiciat. Fingat hominem aliquem eo infania reductum esse; ut ultro vestes exuens porcorum stabulum intraverit, ibique cum porcis habitavit, siliquas & fæces comederit, in luto, si quod vidit, se volutarit, vomitum reborbuerit &c. Inferatque, peccatorem esse talem; belisilque se assimilare, 6. Fingat esse aliquem, qui testamentum, quo ingens, hæreditas ei transcribatur, vili pretio vendiderit: & ostendat talem esse peccatorem, qui gratiam pro vili voluptate vendat.

VII. Fingat Ducem quendam, cuiarx valde opulenta commissa sit, eaque inluperabilis vili pretio corruptum, se & arcem hostibus capitalissimis tradidisse. Inferat hoc peccatorem agere, qui arcem animæ diabolo tradat, 8. Fingat comicum fuisse; qui, cum pollicitus fuisset comædiam exhibere, atque ideo Regem cum tota aula sua invitasset, nunquam tamen in theatrum prodierit, & comædiam auspiciatus sit. Inferat, talem comicum esse peccatorem, qui conversionem differt.

VIII. Quandoque illi ostendat, quantum gaudium creare possit Deo & omnibus Sanctis, si seipsum emendet. Eum in finem proderit attulisse favores speciales, quos peccatoribus sincerè convertis exhibuit Deus, maximè S. Mariæ Magd. Mariæ Ægyptiacæ, Pelagiæ &c.

§. VIII.

Quo modo inducendi qui Inimicitias deponere nolunt.

Difficilis est curatio hujus morbi, quia instar ulceris intimis præcordiis infixæ hæret inimicitia: & ferme quisque suam iram & indignationem justam putat, & culpam totam in suum inimicum rejicit. Hinc consultum est ut Sacerdos tanquam Dei mediator conetur initio inducere utramque partem ad exhibendam aliqua signa saltem communia mutæ benevolentia, ut est salutiatio, alloquium, aut congressus mutus: per hæc enim aliquando incipit illa nubes dispelli, dum unus experitur alium non esse à se tam alienum, quam existimabat. Ostendat etiam pacis Mediator, se Adversarii causam non agere, sed potius velle ipsius bono, saluti, & tranquillitati consulere.

I. Cum affectu charitatis, proponat illi exemplum Christi, qui in Cruce exclamavit: *Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt*, Lucæ 23. Inferat ergo: Si Dominus inimicis tam gravibus tam liberaliter ignovit, tu servus illis minoribus non ignosces? Hoc exemplo Theodosius Imperator se animabat; cum enim rogaretur, ut veniam iis, qui ipsum offenderant, daret, respondit. Quid mirum est, si nos, qui homines sumus, homini ignoscamus, cum Christus, qui Deus est, inimicis suis tantis tam liberaliter ignoverit?

II. Ostendat, quam necessarium sit, ignoscere inimicis, eo quod alioquin nec nobis dimittantur peccata nostra, uti pater ex sermo Evangelico debitum suum parvum dimittere nolente. Hunc in finem proderit unum alterumve exemplum paulò terribilius adferre, v. g. de Sappirio Sacerdote; qui jam ad martyrium ductus, quia Nicéphoro veniam petenti eam negavit, mutata mente deus immolavit, uti apud *Sarum* 9. Februarii videre est. Aut de muliere; quæ cum in turba hominum ab adolescente leviter impulsâ, & humi prostrata, veniam flexo poplite & junctis manibus petenti negasset, à demone inspectantibus omnibus abrepta & in puteum dejecta est, uti *S. Bernardinus Senensis* Ser. 15. Quadr. refert. Aut de illa muliere, quæ dimittere noluit, in morbo dum ei SS. Eucharistia pro Viatico offertur,

R. P. Arjdeck, Tom. III.

vultum ista avertit, & dixit: *Sicut ego averti vultum ab aliis, nolens eis dimittere, ita Deus avertit nunc, vultum suum à me*: Hæc dicens obiit. *Spec. Exem. V. Dimittere, Exem. 6.* Aut de illo, qui cum esset mortuus, & in Ecclesia pro eo preces consuetæ dicerentur; Crucifixi imago manus retraxit, & auribus opponens dixit: *Nec peperisti, neque parcam, ibid. Exem. 4.* Quod si dubitaret Sacerdos, num is, cum quo agit, seriò ignosceret; posset terribilem illam historiam de Nobili illo Cordubensi narrare; qui quia sic tantum veniam dederat, Angeli duo Sacerdotem ad ejus sepulchrum deducentes, jusserunt SS. Hostiam ex ore auferre; quo factò deturbatum cadaver in fossam, videri desit, uti fufius legere est in *Padag. Christ. p. 2. c. 15. §. 2.*

III. Ostendat, quantos favores Christus exhibuerit iis, qui inimicis ignoverunt: nam S. Gualberto, & alteri cuidam nobili Anglo, post condonatum hostibus, ab illo quidem fratris, ab hoc autem patris eadem, ad Christi effigiem orantibus, visus est Christus, viventis modo, toto capite annuere, & factum approbare, ut *Baron. tom. 2. anno 1051.* testatur. Mulieri verò cuidam, quæ occisorem filii in domum susceperat, ita Deus respondit hanc gratiam, ut filium ejus ex Purgatorio eriperet, & ipsi vitam æternam promitteret, ut *Faber in Fessio S. Steph. conc. 3. n. 3.* refert.

IV. Declaret, quàm præclaram habeat occasionem ingentia bona sibi comparandi, si sincerè & liberaliter ignoscat inimicis. Nam 1. per hanc viam facillimè obtinetur remissio peccatorum, juxta illud Christi: *Matth. 6. Si remisseris hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester cælestis delicta vestra. Beati misericordes, quoniam misericordiam consequentur*? ibid. c. 5. Quis autem non libenter tres obolos proximo remitteret, ut aliquot miliones debitorum ipsi remitterentur? 2. Ingens præmium in celo sperare potest: si enim majus meritum ibi est, ubi major difficultas reperitur; quis dubitet, huic actui maximum olim præmium responsurum, sicut maxima in eo difficultas reperitur. 3. Etiam majorem sibi honorem & famam comparare potest ignoscendo: si enim magnam sibi obvenerit gloriam crederet, si exercitum multis millibus constantem superasset: an non majorem obtigisse dicet, si victoriam de seipso reportet, quæ omnium nobilissima est.

V. Ostendat illi, quod inimicus sibi potius: quàm ipsi nocuerit: similes enim sunt tales homines, qui alii cui nocent, vulpeculis Samsonis, quæ, dum segetes Philistæorum accendunt, seipias etiam peremerunt: Similes sunt unicorni, quæ dum alia cornu appetit seipsam ita arbori affigit, ut extrahere illud non possit: Similes sunt gladio Adamantem aut silicem ferienti, qui se potius destruit, quàm lapidem: Similes sunt apibus, quæ dum aliis aculeum insigunt, se perimunt: Similes sunt canibus lapidem invadentibus, qui dentes potius suos consumunt, quàm lapidi noceant: Similes sunt illi, qui candelam emungit, ac candelæ quidem lumen elarius facit, digitos autem suos adurit & contaminat. Unde S. Hieronymus ad Eustochium ait: *Apud Christianos non qui patitur, sed qui facit contumelias, miser est.*

VI. Ostendat, quam multorum honorum occasio illi sit inimicus, illorum nimirum omnium, quæ, n. 5. indicavi: si ergo amamus eum, qui nobis viam facit ad ingens lucrum faciendum, vel occasionem præbet ingentis præmii obtinendi: si diligimus eos, qui nobis vel in pugilatu vel in Academicis certaminibus se op-

R. 2

ponunt,

Arde
Kin

Theo
logia

D. 18
2. 8

ponunt, atque adeo occasionem faciunt fortitudinis & doctrinæ nostræ ostendendæ; an non tantò magis diligamus inimicos, quanto majora bona sunt spiritualia, quæ per amorem inimicorum obtinentur, quam materialia, quæ in hoc mundo tam sollicitè queruntur.

7. Hortetur, ut inimicum tanquam manum, & instrumentum, aut legatum Dei intueatur, quo Deus usus est ad ipsius læsi speciale commodum: an non enim ut sic exoseulabitur potius manum, aut legatum Dei tam paternè calligantis? Aut certe hortetur, ut cum intueatur tanquam à dæmone impulsus, aut morbo suo, an non ut sic potius condolebit ipsi, quam irascetur?

8. Ostendat, quod si velit vindictam de hoste capere, non possit id melius facere, quam si totam suam causam Deo committat; sic enim ipse Deus petit: *Mihi vindicta, & ego retribuam*, ad Rom. c. 12. Præterea verò etiam in memoriam illi revocet, quod nulla re magis se vindicare ab inimico possit, quam si nihil faciat injurias ejus; ita enim docet S. Hieronymus in Epistola ad Hebræos, dum ait: *Nihil ita confusam facit injuriam agentis, sicut fortis & mitis patientia tolerantis, & neque in opere, neque in lingua se vindicantis.*

Consultum est, etiam inducere alios à micis quibus ipse specialiter fidit, ut de adversario mollia colloquia inducant, declarando aliquam ab eo humanitatem aut beneficium sibi præstitum esse, bene de ipso locutum & conando in rebus agendis aliquid cum ipso commercium inducere: debent enim ad hujus morbi intestini curationem varia remedia tentari.

§. IX.

Quo modo juvandi qui in aliqua Tribulatione versantur.

Exponendum primò, Nihil sine voluntate Dei nobis contingere, testante Scriptura, *Eccles. cap. 17. Bona & mala, vita & mors, paupertas, honestas à Deo sunt.* Deus autem noster est Pater benignissimus, qui omnia ad utilitatem nostram disponit, & solus novit quid nobis expediat. Nec omittit suo tempore suum nobis auxilium, & solatium præstare, qui dicit iusto: *Cum ipso sum in tribulatione, & D. Paulo: Virtus in infirmitate perficitur.*

2. Ostendat, Tribulationes esse signum filiorum Dei & prædestinationis. Id colligitur 1. ex S. Paulo ad Hebræos c. 12. dicente: *Fili mi, noli negligere disciplinam patris, neque fatigeris, dum ab eo argueris. Quem enim diligit Dominus, castigat; flagellat autem omnem filium, quem recipit.* Ex Testimonio S. Raphaelis Tob. 12. *Quia acceptus fueras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.* 3. Et ex praxi Amantium, qui comprimunt fortiter manus. Sic Deus Apocalip. 3. ait: *Ego quos amo, arguo & castigo.* 4. Ex revelatione Dei, quæ quondam revelavit S. Gertrudi, quod, quando Dominus nihil invenit in homine, propter quod placita dignatione ipsi adesse debeat, tribulationes vel molestias tam corporales, quam spirituales eidem immittit, ut inde habeat oportunitatem manendi cum illo; quia S. Scriptura dicit: *Iuxta est Dominus his, qui tribulato sunt corde.* Alio tempore eadem Virgo intellexit, *Bleso teste in consolat. Pusill.* quod quemadmodum annulus est signum desponsationis, ita adversitas humiliter propter Deum tolerata, sit verissimum signum divinæ Electionis, & quasi desponsatio animæ cum Deo, in tantum, ut gravatus quisque confidenter dicere possit: *Annulo subarrhavit me Dominus meus IESVS Christus.* Quod si inter ipsa adversa homo potest dono Dei etiam laudare Deum, & ei ex

animo gratias agere, jam tanquam sponsa amabilem coronam obtinet à Domino, quia gratitudo animi in adversis est ornatiissima atque pretiosissima corona animæ. 5. Ex testimonio Dei; quo S. Francisco dixit, infirmitatem, quam tum patiebatur, esse arham thesauri celestis, qui ipsi olim offerendus esset; ut in *Specul. Exemp. V. cæli gloria exemp.* 8. refertur. 6. Ex omnium S. S. Exemplo, de quibus S. Ecclesia canit: *Omnes Sancti quanta passi sunt tormenta, ut securi pervenirent ad palmam Martyrii.* Certè quò sanctiores fuere tantò magis tribulationibus vexati sunt. 7. Ex figuris variis, nam Ecclèsi Dei sunt Lapides, qui super ædificandi suo tempore super lapidem Angularem Christum crescent in templum Dei, ergo in hac vita polliri malleo tribulationis debent, illi sunt Triticum suo tempore in horreum Domini congregandum, ergo priùs flagellari & excui debent. Illi sunt Uvæ ex Christo, tanquam verà vite progæta, ergo oportet torculari eos subjicere, ut gratissimum vitis succum porrigat. Illi sunt holocaustum & Victimæ Deo gratissima, ergo per ignem tribulationis immolari debent. Item tribulatio est aurea virgè Afflicti similis, quæ signum clementiæ & gratiæ apud Regem obtentæ erat. Item est similis Funiculo rubro, quem milites Josue Rahab meretrici dederant, ut eum appendens ante fenestram ab interitu servaretur, *Josue cap. 2.* Tandem est similis signo Tau, per quod olim *Ezech. c. 9.* notati ab exitio servabantur.

3. Præcipuè hortetur afflicti, ut Christi exemplum & S. S. Passiones ob oculos ponat sibi. Hinc enim mirantur & solatium oriri colligitur. 1. Ex ipsa Christi revelatione; cum enim quædam persona vehementer afflicta esset, hæc audivit vocem, surge & cogita vulnera mea. Fecit, & mox se consolatum invenit, uti in *Fasciculo Myrrha P. Caraffæ* refertur. 2. Alius, qui à Religione ad sæculum reverti volebat, à Christo his vocibus in proposito confirmatus est: *Omne asperum intinge in latus meum, & erit tibi dulce.* ibid. Unde S. Catharina Senensis dicebat, tribulationem esse duro pani similem, qui ut facile per patientiam concoqui possit, in S. S. Christi Sanguinem intingendus sit. 3. Ex æquitate: non enim est major servus Domino, neque discipulus supra magistrum: neque membrum pedis melius est capite: si ergo Christum oportuit pati, & ita intrare in gloriam suam, quanto magis membra, discipuli & servi ejus per hanc viam ad cælum tendere debebunt: Urias admonitus à Davide, ut in domum propriam iret, & quiesceret: respondit: *Avia Dei, & Israel, & Iuda habitant in Paphionibus, & Dominus meus Joab, & servi Domini mei super faciem terræ manent: & ego ingrediar domum meam, ut comedam, & bibam, & dormiam cum uxore mea? Per salutem tuam, & per salutem animæ tuæ non faciam rem hæc.* 2. Reg. 11. An non multo magis Christianus simili modo se alloquatur: Dominus meus in toto Corpore passus est talia ac tanta: & ego hanc parvam tribulationem non suscipiam: Etego quidem iuste, ipse verò quid fecit? Ille totum Calicem in sanitatem meam exhaulsit, & ego in ejus honorem vel gustare illum recusabo?

Experientiâ colligitur hujus mediæ efficaciam. S. Elzearius Comes, cum uxor illius patientiam intaretur, reponit illi: *Noveris me inter dum sentire aliquam in animo adversum infestantes me indignationem: sed illicò me convertio ad cogitandam infirmitatem Christi illius, dicoque mihi ipsi cum imitari cupienti.* Estiam;